

Taistelun ytimessä

”Sellaista päivää, jona Herra tällä tavalla myöntyi ihmisen pyyntöön, ei ole ollut koskaan aikaisemmin eikä myöhemmin. Herra kävi sotaa Israelin puolesta.” (Joos. 10:14.)

Avaintekstit:

Joos. 5:13–15;
Jes. 37:16;
Ilm. 12:7–9;
5. Moos. 32:17;
2. Moos. 14:13–14;
Joos. 6:15–20.

Joosuan kirjan sivuja lukiessamme kohtaamme aggressiivisia sotaretkiä, jotka toteutettiin Jumalan käskystä, Jumalan nimessä ja Jumalan avulla. Ajatus siitä, että Jumala oli Kanaaninmaan valloituksen takana, läpäisee Joosuan kirjan. Tämä ilmenee kertojan väitteissä (Joos. 10:10–11) Jumalan omissa sanoissa (Joos. 6:2; Joos. 8:1), Joosuan puheissa (Joos. 4:23–24; Joos. 8:7), sekä Rahabin (Joos. 2:10), vakoojien (Joos. 2:24) ja kansan (Joos. 24:18) puheissa. Jumala väittää olevansa näiden väkivaltaisten konfliktien alkuunpanija.

Tämä todellisuus herättää väistämättömiä kysymyksiä. Miten voimme ymmärtää, että Jumalan valittu kansa harjoitti tällaista toimintaa Vanhan testamentin aikana? Miten on mahdollista sovittaa yhteen kuva ”sotaisasta” Jumalasta ja hänen rakkaudellinen luonteensa (esim. 2. Moos. 34:6; Ps. 86:15; Ps. 103:8; Ps. 108:4) heikentämättä Vanhan testamentin uskottavuutta, auktoriteettia ja historiallisuutta?

Tällä ja seuraavalla viikolla tutkimme vaikeaa kysymystä jumalallisesti johdetuista sodista Joosuan kirjassa ja muualla Raamatussa.

HERRAN SOTAJOUKON PÄÄLLIKÖ

Lue Joos. 5:13-15. Mitä tämä teksti kertoo Kanaaninmaan valloituksen taustoista?

Israel on juuri ylittänyt Jordanin ja astunut vihollisen maapereille. Heidän edessään on Jerikon linnoitus, jonka portit ovat tiukasti kiinni (Joos. 6:1). Tässä vaiheessa kansa ei tiedä mitään taistelustrategiasta. Vielä huolestuttavampaa on, että Israelilla on käytössään vain linkoja, keihäitä ja nuolia valloittaakseen kaupungin, joka on linnoitettu kestämään pitkän piirityksen.

Joosuan kysymykset oudon vieraan henkilöllisyydestä saavat melko hämärän vastauksen: "Ei." Vierailijan vastaus paljastaa, ettei hän ole halukas astumaan Joosuan määrittelemiin kategorioihin. Toisin sanoen perimmäinen kysymys ei ole se, onko hän Joosuan puolella, vaan pikemminkin se, onko Joosua hänen puolellaan?

Vertaa Joos. 5:14-15; 2. Kun. 6:8-17; Neh. 9:6 ja Jes. 37:16. Mitä opit Herran sotajoukon päällikön henkilöllisyydestä?

Vaikka ilmaisu "Herran sotajoukon päällikkö" on ainutlaatuinen hepreankielisessä Raamatussa, termien "päällikkö" ja "sotajoukko" yhdistelmä viittaa aina sotilaalliseen johtajaan. Sana "sotajoukko" voi Raamatussa viitata sotajoukkoihin, enkeleihin tai taivaankappaleisiin.

Koska Kristus ei ollut vielä tullut ihmiseksi, hän ei näyttäydylle Joosualle pelkästään liittolaisena eikä edes Israelin armeijan todellisena päällikkönä, vaan näkymättömän enkeliarmeijan päällikkönä, joka on mukana paljon suuremmassa konfliktissa kuin Joosuan ja kanaanilaisten välinen taistelu. Joosuan vastaus osoittaa selvästi, että hän ymmärsi tämän päällikön henkilöllisyyden. Hän on Jumalan veroinen, ja Joosua lankeaa maahan hänen eteensä syvän kunnioituksen ja palvonnan merkiksi (Joos. 5:14; 1. Moos. 17:3; 2. Sam. 9:6; 2. Aik. 20:18). Joosua on valmis vastaanottamaan taistelustrategian sotaretkeä varten, joka on olennainen osa paljon suurempaa konfliktia, missä Jumala itse on mukana.

Mitä lohtua meidän pitäisi saada, kun tiedämme "Herran sotajoukon päällikön" puolustavan kansaansa?

SOTA TAIVAASSA

Joosua ymmärsi, että taistelu oli osa laajempaa konfliktia. Mitä tiedämme konfliktista, jossa Jumala itse on mukana? Lue Ilm. 12:7-9; Jes. 14:12-14; Hes. 28:11-19 ja Dan. 10:12-14.

Jumala asetti maailmankaikkeuteen asumaan vastuullisia luotuja olentoja, joille hän antoi vapaan tahdon, joka on edellytys sille, että he voivat rakastaa. He voivat valita, toimivatko he Jumalan tahdon mukaisesti vai sitä vastaan. Voimakain enkeleistä, Lucifer, kapinoi Jumalaa vastaan ja veti mukaansa paljon enkeleitä.

Jesaja ja Hesekiel viittaavat konfliktiin, vaikka jotkut kommentoijat yrittävätkin rajata Jesajan kirjan 14. luvun ja Hesekielin kirjan 28. luvun merkityksen koskemaan Babylonian ja Tyroksen kuninkaita. Raamatun tekstissä on kuitenkin selkeitä vihjeitä, jotka viittaavat käsityskykymme ylittävään todellisuuteen. Babylonian kuninkaan esitetään olleen taivaassa Jumalan valtaistuimen luona (Jes. 14:12-13), ja Tyroksen kuninkaan kerrotaan asuneen Eedenissä vartijaenkelinä Jumalan pyhällä vuorella (Hes. 28:12-15). Mikään näistä ei pidä paikkaansa Babylonian ja Tyroksen kuninkaiden kohdalla.

Maanpäällisistä kuninkaista ei myöskään voida sanoa, ettei heissä ole moitteen sijaa tai että he ovat ”täydellisistä täydellisimpiä”. Näin ollen nämä hahmot viittaavat suurempaan kuin vain Babylonian ja Tyroksen valtakuntien hallitsijoihin.

Jesaja esittää ”vertauksen” (hepreaksi *māšāl*), joka välittää välitöntä historiallista kontekstia syvällisemmän merkityksen. Tässä tapauksessa Babylonian kuninkaasta tulee kapinan, itseriittoisuuden ja ylpeyden esikuva. Samoin Hesekiel tekee eron Tyroksen ruhtinaan (Hes. 28:2) ja Tyroksen kuninkaan (Hes. 28:11-12) välille, jolloin maallisessa valtakunnassa toimivasta ruhtinaasta tulee taivaallisessa valtakunnassa toimivan kuninkaan symboli.

Dan. 10:12-14 mukaan nämä kapinalliset taivaalliset olennot vastustavat Jumalan tarkoituksien toteutumista maan päällä. Meidän tulee ymmärtää Israelin jumalallisesti oikeutetut sodat tämän taivaan ja maan välisen yhteyden valossa. Meidän on tunnustettava ne Jumalan ja Paholaisen – sekä hyvän ja pahan – välisen suuren konfliktin maalliseksi ilmentymiksi. Viime kädessä kaiken tämän tarkoituksena on palauttaa Jumalan oikeudenmukaisuus ja rakkaus langenneeseen maailmaan.

HERRA ON SOTURI

Lue 2. Moos. 2:23-25, 2. Moos. 12:12-13 ja 2. Moos. 15:3-11. Mitä tarkoittaa, että Jumala on soturi?

Pitkän Egyptissä oleskelunsa aikana israelilaiset ovat unohtaneet esi-isiansä todellisen Jumalan. Kuten monet jaksot heidän erämaavaelluksessaan osoittivat, heidän tietämyksensä Abrahamin, lisakin ja Jaakobin Jumalasta oli himmennyt, ja he olivat sekoittaneet uskonnollisiin käytäntöihinsä pakanallisia elementtejä (vrt. 2. Moos. 32:1-4). Egyptiläisten sorron alla he huusivat hädissään Herran puoleen (2. Moos. 2:23-25), ja oikeaan aikaan Herra puuttui asiaan heidän puolestaan.

Toisen Mooseksen kirjan luvuissa 1-12 kuvattu konflikti oli kuitenkin laajempi kuin pelkkä Mooseksen ja faraon välinen valtataistelu. Muinaisen Lähi-idän sotaideologian mukaan kansojen välisiä konflikteja pidettiin viime kädessä konflikteina vastaavan jumalan tai jumalien välillä. 2. Moos. 12:12 julistaa, että Herra langetti tuomion paitsi faraolle myös Egyptin jumalille, noille voimakkaille pahoille hengille (3. Moos. 17:7; 5. Moos. 32:17), jotka olivat Egyptin sortovallan ja epäoikeudenmukaisen yhteiskuntajärjestelmän taustavoimana.

Viime kädessä Jumala sotii syntiä vastaan eikä siedä tätä konfliktia ikuisesti (Ps. 24:8; Ilm. 19:11; Ilm. 20:1-4, 14). Kaikki langenneet enkelit sekä ihmiset, jotka ovat lopullisesti ja peruuttamattomasti samaistuneet syntiin, tuhoutuvat. Näin ollen taistelut maan asukkaita vastaan on nähtävä tämän konfliktin varhaisempana vaiheena. Tuo taistelu saavuttaa huippunsa ristillä, ja se saa täyttymyksensä viimeisellä tuomiolla, jolloin Jumalan oikeudenmukaisuus ja rakkaudellinen luonne tulevat oikeutetuiksi.

Käsitys kanaanilaisten täydellisestä tuhosta on ymmärrettävä raamatullisen maailmankuvan perusteella, jossa Jumala on mukana suuressa taistelussa maailmankaikkeuden pahuuden edustajien kanssa. Viime kädessä vaakalaudalla ovat Jumalan maine ja hänen luonteensa (Room. 3:4; Ilm. 15:3).

Koska synti on osa ihmiselämän todellisuutta, kukaan ei voi pysyä puolueettomalla maaperällä. Jokaisen on oltava joko Jumalan tai pahuuden puolella. Tätä taustaa silmällä pitäen kanaanilaisten hävittämistä olisi siis pidettävä esikuva-na viimeisestä tuomiosta.

Mistä tiedät, kummalla puolella todella olet?

HERRA TAISTELE PUOLESTASI

Lue 2. Moos. 14:13-14, 25. Mikä oli Jumalan alkuperäinen ja ihanteellinen suunnitelma israelilaisten osallistumisesta sodankäyntiin?

Tuona kriisin hetkenä, kun Israelin kansa joutui fyysiseen umpikujaan, "Mooses sanoi kansalle: 'Älkää pelätkö, vaan pysykää aloillanne, niin saatte nähdä, kuinka Herra pelastaa teidät. Sellaista, mitä te tänään näette tapahtuvan egyptiläisille, ette enää milloinkaan saa nähdä. Herra sotii teidän puolestanne, olkaa te hiljaa!'" (2. Moos. 14:13-14.) Raamatun mukaan jopa egyptiläiset itse ymmärsivät tämän todellisuuden: "Meidän on lähdettävä pakoon! Herra sotii israelilaisten puolella meitä vastaan!" (2. Moos. 14:25.)

Jumalan ihmeellisestä väliintulosta tulee malli: hän toimii avuttomien, sotilaallisesti kouluttamattomien israelilaisten hyväksi. Egyptistä lähtö muodosti mallin, esikuvan Jumalan väliintulosta Israelin hyväksi. Täällä Jahve ei ainoastaan käy taistelua, vaan Israelia vaaditaan olemaan taistelematta (2. Moos. 14:14). Jumala on soturi; aloite kuuluu hänelle. Hän laatii strategian, määrittelee keinot ja suorittaa sotatoimet. Jos Jahve ei taistele Israelin puolesta, heillä ei ole mitään mahdollisuuksia menestyä.

Ellen G. White tulkitsee tämän olevan osoitus siitä, että Jumala "ei ole suunnitellut, että he saisivat luvatus maan haltuunsa sotimalla, vaan alistumalla hänen käskyihinsä ja olemalla tinkimättömästi kuuliaisia niille." (Signs 2. syyskuuta 1880.) Samoin kuin heidän vapautuessaan Egyptistä Jumala kävisi heidän taistelunsa heidän puolestaan. Heidän tarvitsi vain pysyä paikallaan ja todistaa Jumalan mahtava väliintulo.

Aina kun Israelilla oli riittävästi luottamusta Jumalaan, sen ei tarvinnut taistella (ks. 2. Kun. 19; 2. Aik. 32; Jes. 37).

Jumalan ihanteellisen suunnitelman mukaan Israelin ei olisi koskaan tarvinnut taistella itsensä puolesta. Se, että Jumala salli heidän osallistua kanaanilaisia vastaan käytyyn sotaan, oli seurausta heidän epäuskostaan, jota he osoittivat Egyptistä lähdön jälkeen. Samoin kuin heidän ei tarvinnut nostaa yhtään miekkaa egyptiläisiä vastaan Egyptistä lähdön aikana heidän ei olisi koskaan tarvinnut taistella Kanaanin valloituksen aikana (5. Moos. 7:17-19).

Israelin kansa joutui vaikeuksiin, kun se napisi Jumalaa vastaan. Onko meillä sama vaara?

TOISEKSI PARAS VAIHTO- EHTO

Lue 2. Moos. 17:7-13 ja Joos. 6:15-20. Mitä yhtäläisyyksiä löydät näiden kahden sotakertomuksen välillä? Miten ne eroavat toisistaan?

Israel taisteli Egyptistä lähdön jälkeen ensimmäisen kerran, kun he puolustautuivat amalekilaisia vastaan (2. Moos. 17). Israel oli nähnyt Jumalan, joka oli kohdannut egyptiläiset ja johdattanut israeliläiset vapauteen. Jumalan alkuperäiseen suunnitelmaan ei kuulunut Israelin taistelemisen muita kansoja vastaan (2. Moos. 23:28; 2. Moos. 33:2). Pian sen jälkeen, kun israeliläiset olivat vapautuneet Egyptistä, he alkoivat kuitenkin nurista matkansa aikana (2. Moos. 17:3) ja jopa kyseenalaistivat Jumalan läsnäolon heidän keskuudessaan. Sillä hetkellä Amalek ryhtyi taisteluun Israelia vastaan. Se ei ollut sattumaa. Jumala salli amalekilaisten hyökätä Israelin kimppuun, jotta he oppisivat jälleen luottamaan häneen.

Periaatteistaan tinkimättä Jumala laskeutuu sille tasolle, jolla hänen kansansa on, ja kutsuu heitä jatkuvasti takaisin seuraamaan ihanteellista suunnitelmaa: luottamaan täydellisesti ja varauksettomasti jumalalliseen väliintuloon. Itse asiassa ohjeet sodankäyntiä varten (5. Moos. 20) annettiin vasta 40 vuotta kestäneen erämaakokemuksen jälkeen, mikä myös johtui Israelin epäuskosta. Uudet olosuhteet vaativat uusia strategioita, ja vasta silloin Jumala vaati Israelia tuhoamaan kanaanilaiset kokonaan (5. Moos. 20:16-18).

Sen lisäksi, että sodasta tuli Israelille välttämättömyys, se osoittautui myös testiksi heidän uskollisuudestaan Jahvea kohtaan. Jumala ei luovuttanut israelilaisten suhteen. Jumala salli heidän nähdä omin silmin hänen voimansa heidän kohtiensa samalla täydellisen riippuvuuden hänestä.

Israelilaisten osallistuminen maan valloitukseen käy ilmi Joosuan tekemästä johtopäätöksestä kirjan lopussa. Siinä sanotaan kanaanilaisten taistelleen israelilaisia vastaan (Joos. 24:11). Vaikka Jerikon muurien sortuminen oli jumalallisen ihmeen tulos, Israelin kansan oli osallistuttava aktiivisesti taisteluun ja kohdattava kaupungin asukkaiden sitkeää vastarintaa.

Israelin osallistumisesta aseelliseen konfliktiin tuli keino kehittää ehdotonta luottamusta Jahven apuun. Israelia muistutettiin kuitenkin aina (Joos. 7:12-13; Joos. 10:8) siitä, että jokaisen taistelun lopputulos oli Herran käsissä. Ainoa tapa, jolla he pystyivät vaikuttamaan sotilaallisen selkkauksen lopputulokseen, oli heidän uskon tai epäuskon asenteensa.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 2, s. 85–89 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 470–475.

Kun maailmankaikkeudessa nousi kapina Jumalan auktoriteettia vastaan, Jumala joko lakkaisi olemasta se, mitä hän on pohjimmiltaan, muuttumattomasti ja ikuisesti, ja antaisi koko maailmankaikkeuden johtajuuden yhdelle kapinallisista luoduistaan, tai hän olisi kaiken olemassa olevan pyhä, vanhurskas, rakastava ja armollinen Isä. Raamattu esittää jälkimmäisen vaihtoehdon, ja tässä tapauksessa on selvää, että pahuuden voimien ja hänen valtansa välinen yhteenotto on väistämätön.

Kun kaoottisiin ja kapinallisiin kosmisiin voimiin liittyvät poliittiset tai yhteiskunnallis-historialliset voimat osoittivat samaa uhmakasta asennetta Jahvea kohtaan, hän maailmankaikkeuden kaikkivaltiaana Herrana puuttui asiaan. Teemasta, joka esittää Jahven soturina, tulee esikuva tuosta lopullisesta voitosta, joka vihdoinkin lopettaa hyvän ja pahan välisen jatkuvan suuren taistelun (Ilm. 20:8–10). Lisäksi Israelin jumalalliset sodat eivät ainoastaan heijasta välähdystä suuresta taistelusta kuin peilistä, vaan ne ovat olennainen osa samaa kiistaa nykyhetkessä, jossa ne esikuvaavat Jumalan lopunajan tuomiota.

”Jumalan antamana etuoikeutena ja velvollisuutena heidän tuli mennä siihen maahan hänen määräämäänsä aikana, mutta hän oli peruuttanut tämän luvan heidän tahallisen vastahakoisuutensa vuoksi. – – Hänen tarkoituksensa ei ollut, että he olisivat valloittaneet maan sotimalla vaan noudattamalla tarkoin hänen käskyjään.” (1AO 369.)

Keskustelunaiheita:

1. Miten suuren taistelun tausta auttaa sinua ymmärtämään paremmin sen, että Herra käski Israelia lähtemään sotimaan?
2. Miten voimme soveltaa hengellisessä elämässämme periaatetta, jonka mukaan on pysähdyttävä ja odotettava, että Herra taistelee puolestamme?
3. Monesti keskusteluissamme ja satunnaisissa erimielisyyksissämme seurakunnassa haluamme nähdä, kuka on meidän puolellamme. Miten meidän pitäisi muuttaa asennettamme Joos. 5:13–15 valossa?